Nr 17 Niedziela 20 stycznia (2 lutego) 1908 r. Rok III.

Wychodzi codziennie rano oprócz dni poświątecznych.
Adres Redakcyi, Administracyi i Drukarni Polskiej: Kijów, Prorezna 9 (Wasilczykowska).
Telefonu № 1672.
Rękopisów Redakcya nie zwraca.
Administracya otwarta od 10—4 po południu i od 6—8 wieczorem.
Ogłoszenia przyjmuje się do godziny 6 wieczór.

DZIENNIK KIJOWSKI

PISMO POLITYCZNE, SPOŁECZNE i LITERACKIE.

	miesięcznie	kwart.	półrocz.	rocznie
Prenumerata: W kraju	—.85	2.50	4.50	8.—
„ Za granicą	1.35	4.—	7.—	14.—

OGŁOSZENIA: Od wiersza petitowego przed tekstem 40 kop. pierwszy i 20 kop. każdy następny raz, za tekstem 20 kop. pierwszy i 10 kop. następny raz.
Numer pojedynczy 5 kop.
Prenumeratę i ogłoszenia przyjmuje Administracya.

KALENDARZ

20 (2) *Imienia Jezus.*

Biuro Tow. Oświata (Kreszczatik 1 klub «Ogniwo»), otwarte od 10 do 1 i od 2 do 4 po południu codziennie oprócz niedziel i świąt.

Pol. Tow. Miłośników Sztuki Kreszczatik Nr 41 Kancelarya otwarta od 12—1 i od 6—7 wieczorem.

„Biuro Koła Kobiet-Polek“ (Luterańska 6 m. 15) otwarte od g. 12 do 2 w poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki.

Biblioteka miejska: od 8 do 8.
Biblioteka Uniwersytecka od 8 do 3

Jak przed wiekami.

Projekt prawa o wywłaszczeniu, przekazany obecnie do komisyi przez pruską izbę panów, będzie niewątpliwie, w głównych swych zarysach ostatecznie przyjęty. Nie pomogą tu żadne protesty, broszury ani platoniczne oświadczenia w rodzaju podniesionego ostatnio przez nieposzlakowanego w swej niemczyźnie kardynała Koppa. Argumenty prawności, stosowności, obosieczności wreszcie tego środka, który, pomimo ubrania go w szaty prawne, nie przestaje być aktem brutalnej przemocy, wyrazem barbarzyńskiej walki rasowej, nie robią wrażenia na kierujące dziś nawą państwa pruskiego sfery. Chodzi o to, czy Poznańskie ma być krajem niemieckim, czy polskim—tak problem antypolskiej polityki określa ks. Bülow. Jest to niewątpliwie szczere postawienie kwestyi i ks. Bülow powtarza tylko dawne, Bismarkowe hasło: *ausrotten*. Ale szczerość ta nie jest zupełną.

Istota i cele obecnej antypolskiej polityki Prus znacznie przerastają kwestyę lokalną, jaką jest zniemczenie wschodnich kresów państwa pruskiego. Inaczej mówiąc, wypieranie polskiego żywiołu w Poznańskiem i Prusach królewskich jest raczej etapem tylko w dalszej, na znacznie obszerniejszym terenie pomyślanej polityki niemieckiej.

Polityka ta jest niczem innem, jak ujmowaniem w konkretne formy i celowem realizowaniem żywiołowego parcia teutonizmu na wschód. *Drang nach Osten*, tradycyjna i naturalna dążność niemieckości, która się dusi w swych za ciasnych granicach—oto głębsze tło, na którem obecnie przedsięwzięty, brutalny atak prusaków na ziemię polską jest epizodem, ale takim, który decydować musi o tem, czy fala germanizmu będzie w stanie dalej skutecznie zalewać nietylko polskie, nietylko słowiańskie, ale wogóle na wschód od Odry i Wisły leżące ziemie i państwa.

Tem się tylko da wytłumaczyć bezprzykładny atak pruskiego rządu, który nie chce widzieć tych niebezpieczeństw, jakie kryje w sobie ulegalizowany gwałt dla przyszłości, rzec można—dla bytu niemieckiego państwa.

Rząd pruski gra *va banque* w polityce antypolskiej na terenie swego zaboru dla tego, że bez ugruntowania się niemieckości w Poznańskiem niemożliwym jest zwycięski pochód teutonizmu po przez Polskę na wschód rosyjski i na wschód azyatycki.

Dość spojrzeć na kartę osiedlenia niemców w ziemiach polskich i dalej w Rosyi, ażeby zdać sobie sprawę, jak teutonizm zdradziecko opasuje upatrzoną zdobycz, jak celowo i systematycznie wyciąga chciwe swe ramiona po nienawistną słowiańszczyznę.

Po nad Bałtykiem od północy, od południa po przez Galicyę, Ruś aż po Don i dalej,—oto flankowe kolumny. Ale w centrum samem punktem słabym, fortecą niezdobytą jeszcze ostaje się pruska Ostmark—Wielko Polska.

Bez zdobycia tej fortecy o zwycięskim marszu naprzód nie może być mowy.

W tem polega właściwe znaczenie obecnej walki eksterminacyjnej w Poznańskiem i w tem wielka powaga i tragizm chwili, w całym znaczeniu tego słowa epokowej i zwrotnej.

Podobna chwila istniała już w historyi przed siedmiu wiekami, kiedy Hanza i zakon krzyżacki spełniały dzisiejsze funkcye cesarstwa niemieckiego i pruskiego rządu. Identycznemi drogami, podobnymi sposobami, tąż samą chciwą, zdradziecką i bezczelną polityką parła wówczas niemieckość na wschód dusząc, wyzyskując i poniewierając narody, wśród których się gnieździła.

Wówczas napór niemiecki, który zdawał się niezwyciężonym, powstrzymany został na polach Grunwaldu.

Dziś, po tylu wiekach, historya się powtarza.

Oby z tym samym skutkiem.

J. B.

Sprawy polskie.

Centrum katolickie w Prusiech Zachodnich.

Centrum katolickie w Prusiech Zachodnich postanowiło zorganizować się — aby zapobiedz stałemu zanikaniu swoich wpływów politycznych w tej dzielnicy. — W każdym okręgu wyborczym, w którym katolicy stanowią liczbę pokaźniejszą, mają powstać organizacye miejscowe, które będą porozumiewać się ze sobą. Rok rocznie będzie odbywał się kongres stronnictwa, przyczem, w celach agitacyjnych, zebrania te mają odbywać się co rok w innej miejscowości.

Niezawodnie z zamiarami temi łączy się dążność do wciągnięcia do organizacyi centrowej nieuświadomionych jeszcze kół ludu polskiego, wśród którego księża germanizatorzy wywierają znaczne wpływy.

Większość ludu jednak nie pójdzie już na lep obiecanek centrowych, zwłaszcza po zeszłorocznym zatargu z germanizacyjną władzą kościelną. Zresztą centrum katolickie, jeżeli chce odegrać jeszcze jakąkolwiek rolę polityczną w Prusiech Zachodnich, musi zwrócić się stanowczo przeciw stronnictwom hakatystycznym i poszukać sobie trwałego punktu oparcia w sojuszu z ruchem narodowym polskim. Organ centrowy, „Westpreuss - Volksblatt“, zdaje sobie bodaj, pod nową redakcyą sprawę z tej konieczności, i tem zapewne tłómaczy się jego sta-

nowcze zwrócenie się przeciw hakatyzmowi w czasach ostatnich. Wogóle rozwój stosunków politycznych w Prusiech Zachodnich uprawnia do przekonania, że utworzenie organizacyi centrowej nie zaszkodzi interesom polskim w tej dzielnicy, ale może przyczynić się do osłabienia wpływów hakatystycznych.

Polacy w Westfalii.

Hakatystyczna „Schles. Ztg“ podaje z nieznanego nam źródła wiadomość, że w Westfalii istnieje obecnie 821 stowarzyszeń polskich, które liczą ogółem przeszło 40,000 członków. Samodzielnych kupców i przemysłowców polskich jest w Westfalii 1,300 na ogólną liczbę 300,000 wychodźców polskich.

Litwini w Prusiech.

Jak pisze „Dziennik Poznański“, pruscy litwini dopominają się od rządu pielęgnowania mowy ojczystej. Przed tygodniem wybrała się w tym celu do ministra oświaty deputacya litewska. Minister przyrzekł deputacyi, że starać się będzie o to, ażeby władze stosowały się ściśle do wydanych rozporządzeń, ażeby więc popierały naukę religii w litewskim języku tam, gdzie tego wymaga potrzeba. Minister oświadczył, że rząd pruski ma wobec litwinów jaknajlepsze zamiary, że więc pragnie zachować i popierać ich narodowość, brak tylko nauczycieli, którzyby dostatecznie władali językiem litewskim.

Deputacya odpowiedziała, że nauczycieli litewskich byłoby dosyć, tylko za licho są wynagradzani i dlatego udają się w inne strony.

III-ci zjazd cukrowników.

(Korespondencya własna „Dziennika Kijowskiego“).

Warszawa, d. 16 stycznia.

Dziś rozpoczęły się w gmachu Stowarzyszenia techników obrady cukrowników. Zjazd jest bardzo liczny — przybyło około stu przedstawicieli naszego przemysłu cukrowniczego z Królestwa i Rusi.

Obrady zagaił o g. 3-ej po południu p. Jewniewicz, oznajmiając o śmierci Alfonsa Iwanowskiego, dyrektora cukrowni Klemensowo, członka związku zawodowego cukrowni Królestwa Polskiego. Pamięć zmarłego uczczono przez powstanie.

Dzień dzisiejszy był dniem sprawozdań i odczytów.

Pierwszy zdawał sprawozdanie z działalności w roku ubiegłym pracowni chemicznej, funkcyonującej przy związku i kosztem związku, dr. L. Nowakowski. Pracownia ta wytknęła sobie cel: pielęgnowanie i rozwój wiedzy cukrowniczej, kontrolowanie materyałów pomocniczych i działalność naukową i, zdaniem referenta, cel ten osiągnęła co stwierdzają przytoczone przez niego dane. Przy laboratoryum pracowało 12 osób: 4 ch chemików dyplomowanych, 3 absolwentów szkoły Wawelberga i Rotwanda, 1 wychowaniec szkoły cukrowniczej belgijskiej i 4 praktykantów. Laboratoryum w roku ubiegłym wzięło żywy udział w pracach wyższych kursów naukowych w Warszawie. Przy niem odbywały się wykłady chemii, z niego korzystali kursiści dla swych zajęć praktycznych, wykazywali duże zainteresowanie się przedmiotem i niezwykłą pilność, co wielce ułatwiło laboratoryum spełnienie zadań, które wytknęło ono sobie. Poza tem laboratoryum ogłosiło drukiem 6 prac naukowych z dziedziny chemii i cukrownictwa. Przebywało ono w stałym kontakcie z cukrowniami, odwiedziło 5 z nich w roku ubiegłym: Szepetówkę, Dobrzelin i inne.

Analiz laboratoryum na żądanie klientów dokonało 197, oznaczeń 923, w tem:

analiz cukrowniczych	48	oznaczeń	160
„ węgla	34	„	166
„ torfu	11	„	56
„ smarów	37	„	198
„ wody	12	„	104
„ sztuczn. naw.	9	„	35
„ spożyw.	2	„	7
„ gliny	4	„	28
„ rud. żelaznej	12	„	47
„ osad. kotł.	4	„	31
„ różnych	9	„	31

Przyrządów fizycznych sprowadzono 10 sztuk. Z usług laboratoryum korzystało 24 cukrowni, 13 firm związanych z cukrowniami i 27 osób postronnych.

Po wykazaniu powyższych usług, jakie laboratoryum oddało cukrowniom i społeczeństwu, dr. Nowakowski zaapelował do zebranych o dalsze poparcie tej instytucyi, bez zaprzeczenia, pożytecznej dla kraju i pomocnej w rozwoju naszego przemysłu cukrowniczego.

Po p. Nowakowskim, zabrał głos dr. J. Kosiński, który wygłosił odczyt o „wpływie oświetlenia słonecznego na produkcyę buraków cukrowych, o którym, jako niespecyalista, nic powiedzieć nie mogę, ciekawego zaś czytelnika odsyłam do „Gazety Cukrowniczej“, w której odczyt ten pojawi się zapewne. W czasie odczytu, dr. Kosiński demonstrował aparat, mierzący energię słońca i ilość godzin słonecznych, objaśniając szczegółowo sposób działania aparatu i zastosowanie jego w cukrownictwie.

„O organizacyi walki ze szkodnikami i chorobami buraczanemi“ mówił trzeci referent, p. Przybora. Walkę ze szkodnikami i chorobami buraczanemi prowadzi od r. 1898 instytut biologiczny w Niemczech. Z organizacyą tego instytutu szczegółowo zaznajomił uczestników zjazdu p. Przybora i w końcu swego przemówienia rzucił myśl zorganizowania podobnego instytutu u nas.

Myśl tę podchwycił i gorąco poparł dr. J. Kosiński, wskazując na naszą bezradność w walce ze szkodnikami, nawołując do przedsiębrania co rychlej środków zaradczych wobec epidemicznie szerzących się chorób buraczanych, nazywając, zupełnie słusznie, sprawą niezwykłej doniosłości powstanie u nas podobnego zakładu. Dr Karpiński stwierdza, że utworzenie podobnej instytucyi nie wymaga środków nadzwyczajnych i nawołuje uczestników zjazdu do podjęcia się tego zadania.

Po zakończeniu dyskusyi nad sprawą instytutu biologicznego, na mównicy zjawia się po raz wtóry dr. J. Kosiński ogłasza sprawozdanie z działalności rolniczych stacyi doświadczalnych i instruktorów włościańskich, sprawozdanie niezmiernie ciekawe i świadczące o pożytku dla kraju z istnienia związku zawodowego cukrowni.

Z inicyatywy związku powstały trzy rolnicze stacye doświadczalne: w Jeżówce, w Kutnie i w Chruszczewie. Działalność tych stacyi dr Kosiński podzielił na trzy kategorye: działalność czysto doświadczalną na fermach stacyi, działalność doświadczalno-wychowawczą i działalność wychowawczą.

Działalność doświadczalna przejawiła się w próbowaniu różnego rodzaju nawozów sztucznych pod uprawę buraków, narzędzi i t. p.

Działalność doświadczalno - wychowawcza polegała na przenoszeniu tych nabytków, jakie osiągnięto na fermach, na zagony włościańskie; dokonywano doświadczeń na zagonach włościańskich i w ten sposób zmuszano włościanina do obserwacyi rezultatów, jakie daje nawożenie sztuczne, narzędzia ulepszone lub zboża lepszego gatunku. Takich doświadczeń dokonały na zagonach włościańskich za pośrednictwem nauczycieli wędrownych: Jeżówka 39, Kutno 12, Chruszczewo 10. Osiągnięto w poszczególnych wypadkach rezultaty następujące: u jednego włościanina bez nawozu otrzymano 141$^3/_4$ kor. buraków na superfosfacie 172 kor., na superfosfacie i saletrze — 194$^3/_4$ kor., u drugiego znów 96 kor. bez nawozu, na solach potasowych 107 kor., na saletrze 113 i t. d. Widząc podobne rezultaty, włościanin nabiera wiary w nawozy sztuczne, narzędzia ulepszone (różnica pomiędzy orką a gryfem) i t. p. i poczyna kultywować gospodarkę swoją.

Działalność czysto pedagogiczna wyraziła się w szeregu pogawędek, prowadzonych przez nauczycieli wędrownych (instruktorów włościańskich), utrzymywanych kosztem stacyi doświadczalnych. Pogawędki takie odbywały się w kółkach i spółkach rolniczych. Jeżówka urządziła 16 pogawędek, Kutno 54, Chruszczewo 15 w przeciągu ostatnich 10 miesięcy. Ilość słuchaczów na każdej takiej pogawędce wahała się pomiędzy 20 a 60. Stacya doświadczalna w Kutnie wykazała ogólną ilość słuchaczów 2532. Pozatem w Chruszczewie urządzono coś w rodzaju kursów rolniczych, na których wykładano podstawowe zasady przyrodoznawstwa, naukę rolnictwa i przemysłu ludowego (koszykarstwa, tkactwa i t. p.) Słuchaczy kursy rolnicze miały około 40.

Po zdaniu sprawozdania dr. J. Kosiński zwrócił uwagę, że byłoby bardzo korzystnem dla rozszerzenia działalności, prowadzonej dotychczas zaledwie przez dwóch instruktorów włościańskich, wyspecyalizowanie w każdej cukrowni kogoś z personelu cukrowniczego w tym kierunku.

Po d-rze Kosińskim zabrał głos p. Sturm, jeden z instruktorów włościańskich, który w jędrnych słowach scharakteryzował zachowanie się włościan wobec działalności stacyi doświadczalnych i instruktorów. Włościanie z zaufaniem odnoszą się do prac stacyi i garną się do wiedzy rolniczej, udzielanej na kursach rolniczych.

Następnie, w imieniu kółek i towarzystw rolniczych zabrał głos ziemianin z kutnowskiego p. Antoni Skarzyński, który podziękował związkowi cukrowni za jego zabiegi i materyalne poparcie w pracy nad podniesieniem gospodarstwa i dobrobytu włościańskiego.

Po przemówieniu p. Skarzyńskiego zarządzono przerwę, w czasie której odbył się pokaz aparatu „Herbst“ do oświetlania gazem powietrznym.

Po przerwie, wygłosił p. St. Wojciechowski, redaktor czasopisma „Społem“ odczyt na temat „O spółkach kooperatywnych w naszych cukrowniach“, w którym wyłożył swe poglądy na ruch kooperacyjny, znane czytelnikom „Dzien. Kij.“ ze sprawozdania z odczytu, jaki p. Wojciechowski miał w Kijowie.

Dalszy ciąg obrad jutro.

(sk.)

Z życia rosyjskiego.

65% kupców-żydów.

Towarzystwo kupieckie jeszcze w r. 1899 uchwaliło normę, stosownie do której ilość kupców-żydów pierwszej gildyi nie powinna przewyższać 35% Tymczasem obecnie—jak donosi „Golos Moskwy“—ilość ich dosięgła 65%.

W sprawie marynarki.

Minister Dikow, według pogłosek, krążących w kuluarach Dumy, zamierza się podać do dymisyi, jeśli budżet ministerstwa marynarki nie zostanie przez Dumę przyjęty.

Nowe stowarzyszenie.

„Słowo“ donosi, że misyonarz Bułbakow utworzył nowe stowarzyszenie pod nazwą „Walka z joanitami“. Członkowie stowarzyszenia tego powinni tajnie śledzić działalność sekciarzy w tym celu, aby, zebrawszy możliwie najwięcej kompromitującego materyału, módz pociągnąć do odpowiedzialności wymykających się dotychczas przywódców sekty, oskarżonych o bezprawne czynności.

KRONIKA PROWINCYONALNA.

(Z pism i od korespondentów).

— **W Płoskirowie** rozklejono rozporządzenie obowiązujące rady miejskiej o odpoczynku normalnym pracowników zakładów przemysłowych: 1) Robota w zakładach rzemieślniczych winna trwać nie dłużej niż 12 godz. na dobę przez czas od 1 kwietnia do 1-go października (od godz. 6-ej rano do godz. 6-ej wiecz.) od października zaś do kwietnia nie dłużej niż 10 godzin (od godz. 8-ej rano do godz. 6-ej wiecz.). 2) Pracownicy, nie liczący jeszcze lat 17-tu, niezależnie od przerwy obiadowej, winni być uwalniani w dni powszednie na 3 godziny (od godz. 10-ej rano do godz. 1-ej po poł.) dla uczęszczania do szkoły.

(«Kij. Myśl»).

— **Nowe gimnazya**. Skwira, pozbawiona dotychczas zupełnie zakładu naukowego, w tym roku, dzięki energii prezydenta miasta, p. Stefanowskiego, doczekała się wreszcie 8-klasowego gimnazyum żeńskiego, oraz progimnazyum męskiego. Oba zakłady posiadają prawa rządowe. Otwarto je ze znacznem opóźnieniem dlatego, że niepodobna było dostać odpowiednich nauczycieli i nauczycielek. Tymczasem w pierwszym roku otwarte zostały tylko 2 klasy i wstępne, obecnie corok otwierane będą coraz wyższe. Lokal jest dotychczas bardzo szczupły, ale z początkiem wiosny miasto zamierza wybudować specyalne gmachy gimnazyalne.

(«Kijewl.»).

— **Z Kamieńca** donoszą, że podolskie ziemstwo gubernialne postanowiło każdemu włościaninowi, przechodzącemu na futorową gospodarkę, wydawać pożyczkę w kwocie 25—100 rb. z opłatą 4% rocznie.

(«Kij. W.»).

— **Stowarzyszenie kredytowe**. Kijowski gubernialny komitet do spraw kredytu drobnego pozwolił na utworzenie Łozanowskiego T-wa kredytowego na warunkach następujących: zarząd mieścić się będzie we wsi Łozanówce, pow. czerkaskiego, działalność T-wa rozciągać się będzie na wsie: Łozanówkę, Serdiukówkę, Popówkę, Ternówkę i Kowalichę. Kapitał zakładowy wynosić ma 2.00· rb., pożyczonych w banku państwa na lat 13, z warunkiem spłaty, począwszy od 5-go roku po otwarciu T-wa, w ciągu następnych lat 9. Wysokość kredytu jednego udziałowca nie przewyższa 1,000 rb., pożyczek zaś pod zastaw zboża lub wyrobów przemysłowych — 200 rb.

(«Kij. Myśl.»).

— **W Śmile**, w domu ludowym zaaresztowano na przedstawieniu kupca miejscowego, Kabana Rowizye, dokonane w domu i sklepie Kabana, nie dały żadnego rezultatu. Aresztowanie nastąpiło skutkiem listu anonimowego, donoszącego, że w sklepie Kabana urządzane bywają zebrania.

(«Kij. Myśl»).

KRONIKA.

— **Odczyty o Norwidzie**. Odczyty p. Z. Malewskiego o Cypryanie Norwidzie mają się odbyć d. 22 i 23 b. m. w sali „Ogniwa“.

Oba odczyty stanowią jedną całość: we wtorek prelegent mówić będzie o ogólnem znaczeniu poety na tle epoki, o stosunku jego do romantyzmu i o analogicznych w tym względzie rysach w twórczości Wyspiańskiego, jako pogromcy naszej „romantyczności“.

We środę omówione zostaną dzieła Norwida i ich główne cechy. Odczyty ożywione będą cytatami z utworów poety.

Wobec tego, że wkrótce mają być wydane wszystkie dzieła Norwida, odczyty p. Malewskiego są bardzo na dobie i mogą znakomicie się przyczynić do lepszego zrozumienia poety, niegdyś zapoznanego, a dziś tak wynoszonego przez poetów i krytyków młodej generacyi.

P. Malewski przed paru laty wygłaszał już odczyty o Norwidzie w Krakowie, Zakopanem i we Lwowie.

Z Kijowa jedzie do Wilna, aby i tam zapoznać szersze koła z uwielbianym przezeń poetą.

— **Od zarządu miejskiego**. Kijowska straż ogniowa otrzymuje często wiadomości o pożarze od osób postronnych, lecz zawiadomienia te bywają spóźnione wskutek tego, że mieszkańcy płonącego domu telefonują najczęściej do najbliższego cyrkułu policyjnego. Tymczasem straż ogniowa ma swoje telefony już od dwóch lat. Numery tych telefonów są następujące: pałacowego oddziału Nr 1674, łybedzkiego Nr 1675, starokijowskiego Nr 1676 i podolskiego Nr 1677. Zarząd miejski, zawiadamiając o tem mieszkańców Kijowa, prosi telefonować w razie pożaru bezpośrednio do najbliższych oddziałów według pomienionych numerów. Można wywoływać oddziały i bez n-rów.

— **Podanie kijowskiego prezydenta miasta**. Prezydent miasta zwrócił się do gubernatora kijowskiego z prośbą o poparcie starań, rozpoczętych przez radę miejską, w sprawie przyłączenia szosy głuboczyckiej i innych dróg do miasta Kijowa.

— **Towarzystwo stenografów**. W Kijowie tworzy się nowe stowarzyszenie pod nazwą „Kijowskie Towarzystwo stenografów“. Będzie ono miało na celu układanie sprawozdań z zebrań ziemskich, z posiedzeń rad miejskich, bankowych i t. d. Oprócz tego, Towarzystwo ma prawo urządzać odczyty z zakresu swej specyalności.

— **Nowe Towarzystwo czarnosecinne**. PP. Chrapal, Korotkij i Łopatin zwrócili się wczoraj do p. gubernatora z prośbą o zatwierdzenie statutu nowo-organizowanego towarzystwa „Kijowski Związek ludzi rosyjskich“. Program T-wa jest identyczny z programami innych Towarzystw czarnosecinnych. Członkami mogą być rdzenni rosyanie. Działalność swą związek rozciągać ma na cały kraj Poł.-Zachodni.

— **W sprawie wprowadzenia skróconego dnia pracy w Kijowie**. Wobec wprowadzenia w Kijowie od dn. 12 lutego nowych przepisów obowiązujących, wydanych przez radę miejską, zarząd Towarzystwa wzajemnej pomocy subjektów postanowił wybrać radnego rady miejskiej, A. Rzepeckiego, byłego prezesa komisyi mieszanej do spraw odpoczynku normalnego, na honorowego członka Towarzystwa, na znak uznania i szacunku dla jego działalności w tej komisyi.

— **Podanie dorożkarzy**. Delegaci dorożkarzy zwrócili się do generał-gubernatora z prośbą o zmniejszenie opłat na r. 1908. Podanie to zostało skierowane do gubernatora kijowskiego z prośbą o dostarczenie szczegółowych danych, wyrażenie opinii w tej sprawie i wyjaśnienie, co uczyniono z analogicznem podaniem przemysłowców przewozowych w roku ubiegłym, czy było ono rozpatrzone przez zarząd kijowski i jakiemi względami kierowano się przy jego rozstrzygnięciu.

— **W sprawie linii „Bachmacz-Odesa“**. Wobec nieużyteczności dla naszego kraju projektowanej linii Bachmacz-Odesa, w tych dniach na posiedzeniu przedstawicieli, zainteresowanych tą sprawą instytucyi, odbytem w Elizawetgradzie, uchwalono przesłać prezesowi rady ministrów depeszę z prośbą, o wstrzymanie się z wydaniem koncesyi aż do chwili przyjazdu do Petersburga wybranej deputacyi. Do składu deputacyi owej weszli przedstawiciele kijowskiego, elizawetgradzkiego i mikołajewskiego komitetów giełdowych, oraz prezydenci miast: Kijowa, Elizawetgradu, Humania i Bobryńca. Deputacya zjedzie się w Petersburgu w dn. 21 stycznia i będzie robić starania, aby sprawa koncesyi poruszoną została w formie interpelacyi przez Dumę państwową. Niektórzy posłowie wyrazili zgodę na poparcie tej sprawy.

— **Rewizya księgarni**. Jak donosiliśmy przed kilku dniami, w księgarni „Donskaja Riecz“ miała być dokonana powtórna rewizya w celu skonfiskowania wydawnictw, zakazanych niedawnymi przepisami głównego zarządu cenzury. Rewizya ta ciągnęła się trzy dni i wczoraj została zakończoną. Skonfiskowano ponownie 7 dzieł. w ilości 300 przeszło egzemplarzy. Księgarnia pozostanie otwartą w przeciągu miesiąca dla zlikwidowania interesów.

— **Aresztowanie**. Wczoraj w dzień, w domu Nr 2 przy ul. Światosławskiej, został aresztowany, po dokonanej w mieszkaniu rewizyi, chorąży zapasu, M. Radomickij.

— **Kijowski sąd wojenno okręgowy** sądził wczoraj sprawę zesłańca-katorżnika, włościanina D. Karpicza, oskarżonego o rozbój we wsi Konodybie, gub. połtawskiej. Odbywał on w swoim czasie karę za zabójstwo, następnie mieszkał jakiś czas na Syberyi. Stąd po paru latach uciekł w r. 1907 do Rosyi, gdzie, właśnie w gub. połtawskiej, napadł na chłopa, pchnął go nożem i zabrał mu wóz i konia. Po paru dniach Karpicza wraz z koniem zagrabionym schwytano. Obecnie sąd wojenny skazał go na powieszenie.

— **Zmiana wyroku**. Dowodzący wojskami skasował wyroki kijowskiego sądu wojennego, a mianowicie, S. Fiedorowowi karę śmierci zamienił na 20 lat robót ciężkich; A. Łobosowi zaś i A. Czaprinowi, skazanym na 8 lat ciężkich robót, karę tę skrócił do 5 lat i 4 miesiące.

OSOBISTE.

— Powrócił do Kijowa starszy prezes kijowskiej izby sądowej, A. Meisner i konsul grecki, Perykles Gripari.

— Wyjechał do gub. woroneskiej zarządzający kijowskim okręgiem apanażowym Lichariew.

— KRADZIEŻE. Ze strychu w domu Nr 29 przy ul. Jarosławskiej u S. Dywińskiej dokonano kradzieży bielizny, wartości 150 rb.

— OBURZAJĄCY CZYN. Wczoraj zrana idący na służbę do zarządu kolei Poł.-Z. I. Apostołow, stał się ofiarą następującego wypadku. Jeden ze stałych bywalców na targu Halickim, pijący wódkę około monopolu przy ul. Dmitrowskiej Nr 1, rzucił pustą butelkę, która trafiła w Apostołowa i raniła go ciężko w głowę. Poszkodowanemu zrobiono opatrunek w aptece Krzyszkowskiego.

— FAŁSZYWY ALARM. Wczoraj około godz. 3-ej po południu do jednego z mieszkań przy ulicy Michałowskiej w domu Nr 1, przyszło dwóch młodzieńców, z prośbą o jałmużnę. Żebrakom odmówiono, poczem ci jakoby zaczęli grozić gospodarzom mieszkania nożem. Przestraszeni gospodarze, uważając intruzów za eksproprjatorów zaalarmowali policyę. Żebracy zostali zaaresztowani i odesłani do cyrkułu pod strażą. Rewizya osobista, dokonana na nich, nie wykryła jednak żadnej broni. Zaaresztowani podają się za przybyszów z gub. penzeńskiej W. Obżonina i P. Czuprykowa, wyjaśniając przytem, że prosili oni jedynie o jałmużnę. Po wylegitymowaniu się zaaresztowani zostali osadzeni w cyrkule.

TEATR I MUZYKA.

U Miłośników.

U Miłośników wre gorączkowa praca nad przygotowaniem „Wesela“ Wyspiańskiego, które dane będzie w d. 27-ym stycznia w „Ogniwie“. Próby z tej sztuki odbywają się codziennie, a w tych dniach odbędzie się próba generalna. Wystawienie „Wesela“ budzi ogromne zainteresowanie.

Do wystawienia sztuki przygotowywane są nowe dekoracye i kostyumy, a „Miłośnicy“ z reżyserem na czele dokładają wszelkich starań, aby wykonanie tej trudnej sztuki wypadło możliwie dodatnio.

Nadto rozdane zostały już role z dramatu Przybyszewskiego „Dla szczęścia“, który grany będzie w d. 2 lutego, z „Jarmarku Małżeńskiego“, wybornej farsy, która będzie daną w dn. 10 ym lutego. Tego dnia „Miłośnicy“ nasi będą czynni na dwóch scenach, albowiem w dniu tym wyjeżdżają do Berdyczowa na występ gościnny, gdzie dają „Dla szczęścia“ Przybyszewskiego i jednoaktówkę. Rozdane też zostały role z „Pana Damazego“ Blizińskiego i kilka innych sztuk, które grane będą w czasie kontraktów.

Występy gościnne pani Przybyłko-Potockiej.

Biedne panienki z zacnego domu powinny wychodzić za starych, ale możnych przyjaciół, — zaś synowie właścicieli lub właścicielek zrujnowanych i sprzedanych z licytacyi dworów — żenić się z córkami czekoladników, aby w ten sposób uratować honor i tradycyę rodu. Tak zaleca autor „Dworu we Władkowicach“, a zmieszawszy dźwięk fujarki, blask księżyca i poczciwe niedołęstwo naszej szlacheckiej braci, podlawszy zaś to starym węgrzynem, każe nam przez cztery akty wsłuchiwać się w przebrzmiałe dźwięki i zwietrzałe prawdy. Szkoda tak wielkiej artystki, jaką jest pani Przybyłko, szkoda jej gry i talentu dla roli Julki, pomimo, że tylko jej właśnie zawdzięczając, słuchało się sztuki i chwilami przebaczało autorowi i słabemu zespołowi ich udział tego wieczoru. Pani Przybyłko dowiodła poprzednio, że może być zarówno dramatyczną, jak *grande coquette* bez konkurencyi — we „Dworze zaś we Władkowicach“ dała typ gąski, opracowany starannie, zarówno głosowo, jak w akcyi. Szkoda tylko, że artyści współgrający, nie pamiętając z kim grają, tak mało dbają o całość, nie starają się nawet dobrze ról wyuczyć i w ten sposób zmuszają słuchaczy do podążania za ich turniejem z suflerem... Oprócz tego, p. Kamiński, stworzywszy typ pajaca, przeniósł się znać w wyobraźni do cyrku; nie szanując prawdziwej sztuki, jakiej ma służyć — tembardziej zawinił, że są fakty, które obowiązują, a tym jest granie z taką artystką, jak p. Przybyłko. Pan Szymborski natomiast i p-ni Wielgard wywiązali się bardzo dobrze z zadania.

K. Ł.

CYRK „HIPPO PALACE“.

Zapasy 19 stycznia.

Sabatier i Sołowjow walczą przez cały czas w postawie; do podporu klęcznego sprowadza Sołowjow swego przeciwnika chwytem wpół od tyłu, rzuca na dywan, francuz wywija się na most, lecz łamie mu go Sołowjow po 7 m.

Szulc sprowadza Luricha do podporu po paru min. i przez cały czas energicznie atakuje, po upływie 22' 17" daje się jednak schwycić z tyłu wpół, rzucony na dywan podnosi się, lecz po raz wtóry chwycony z tyłu wpół pada na dywan.

Cyklop walczy z Abergiem, jak zwykle ze straszliwą siłą i humorem, Abergowi udaje się jednak sprowadzić go wkrótce do podporu chwytem skrzyżnym za przedramię, tu jednak sytuacya jest niemniej trudną. bo o atakowaniu Cyklopa za kark lub ramię nie może być mowy, walka w dalszym ciągu trwa przeważnie w parterze. A. broni się, straszliwie gniecie go Cyklop; zdołał on jednak wytrwać przez 20 min., wobec czego walka skończyła się niczem.

KRONIKA POLSKA.

— **Ruska odezwa wyborcza**. Prezydyum ruskiej rady we Lwowie, jako naczelna egzekutywa partyi staroruskiej, ogłosiło odezwę wyborczą, w której jest przedewszystkiem mowa o zdobyczach, jakie rusini uzyskali w ostatnich czasach. Do nich należy ustawa o powszechnem głosowaniu do parlamentu. Naród ruski domaga się teraz sejmowej reformy wyborczej w tym celu, aby mógł w nowym sejmie zdobyć równouprawnienie z narodem polskim, a temsamem doprowadzić do zgody z polakami. Dotychczas polityka polaków w Galicyi była wadliwą; ona przyniosła szkodę rusinom, bez korzyści dla polaków, którzy, wytworzywszy separatyzm (ukrainofilski) w narodzie ruskim osłabili jego siły.

A dalej czytamy: „dla nas nie jest straszna walka z narodem polskim. Będziemy z nim walczyli, jak naród z narodem, jawnie kulturalnie i honorowo w sprawie narodowej. A blizkim jest już czas, kiedy brat Lach dojdzie do przekonania, że nie w walce z Rusem jest przyszłość Polski, ale w ścisłej z nim jedności, we wspólnej z nim miłości ku słowiańszczyźnie. Ale bezwzględny stoczy bój naród ruski z domowym swym wrogiem, z narodowym separatystą, ze swymi narodowymi odszczepieńcami i zdrajcami. Z nimi możliwą jest tylko walka na życie i śmierć“. W końcu wymienia odezwa wszystkie postulaty rusko - narodowej partyi w dziedzinie politycznej, oświatowej i ekonomicznej, których wyrazem jest: pełne równouprawnienie z polakami; by zaś je módz uzyskać, wzywa wyborców ruskich w słowach gorących, aby oddali swe głosy li tylko kandydatom partyi staroruskiej.

— **Protesty przeciw polityce władz kościelnych**. W dyecezyi chełmińskiej odbywają się ponownie protesty przeciw polityce władzy kościelnej, która poddaje się zupełnie wpływom rządowym; proteguje na każdym kroku niemców, a nietylko nie uwzględnia uprawnionych interesów ludności polskiej, lecz okazuje jej wyraźną niechęć.

W „Pielgrzymie“ pelplińskim jeden z księży polskich wykazuje na 5 szczegółowo opisanych przykładach, jak tamtejsza władza duchowna usiłuje powstrzymywać duchowieństwo od udziału w pracach społecznych ludności polskiej, gdy nie ma zgoła nic przeciw działalności księży w stowarzyszeniach i instytucyach niemieckich, jakie czyni trudności księżom, poczuwającym się do spełniania swoich obowiązków obywatelskich, i jak łatwo zgadza się na karanie tych, którzy narazili się na niezadowolenie władz germanizacyjnych.

Autor stwierdza, że władza kościelna mierzy inną miarą katolików niemieckich a inną katolików polskich, że zasłania się wobec rozżalonego ludu polskiego twierdzeniem, iż ma ręce związane polityką antypolską, a wobec rządu potępia wszelkie objawy polskiego życia narodowego.

— **Niezwykłe zjawisko atmosferyczne**. Pisma warszawskie donoszą: We wtorek koło godziny wpół do piątej po południu, ponad Warszawą na jasny horyzont wysunęły się nagle czarne chmury, pędzone silnym, północ.-wschodnim wiatrem, potem spadł drobny śnieg, a w kilka chwil później zajaśniała błyskawica i rozległ się huk piorunu. Po kilku minutach nastąpiło drugie uderzenie piorunu, już nieco słabsze, a równocześnie zadymka śnieżna zamieniła się w ulewę i potoki wody popłynęły ulicami. Zjawiska takiego nie pamiętają w Warszawie od stycznia 18(8 rok, kiedy to w ostatnich dniach tego miesiąca przeszła nad Warszawą nawałnica z piorunami.

OFIARY.

Składki na tanią kuchnię, zaprojektowaną przez „Koło kobiet polek“:

Złożone na ręce p. Potockiej:

Pp.: O. Mazarakowa 10 rb.—I. Mazarakowa 5 rb. — E. Mazaraki 25 rb. — A. Mazaraki 10 rb. — Staś i Wacio Mazaraki 1 rb. — J. Bilińska 10 rb. — Z. Potocka 10 rb. — N. Skarzyńska 3 rb. — J. Bauer 5 rb. — H. Rokicka 10 rb. — B. Głębocki 5 rb. — W. Abramowicz 2 rb. — J. Głębocki 6 rb. — J. Lewandowski 10 rb. — C. Wekerowa 2 rb. — W. Potocka 5 rb. — Janek, Martunia i Irenka Śliwińscy 2 rb. — M. Potocka 25 rb.

Złożone na ogólnem zebraniu członków Koła:

Pp.: T. Bączkowska 1 rb. i sztukę płótna na ścierki. — Z. Zgórska 1 rb. — L. Hoffmanowa 1 rb. — K. Jakimowska 1 rb. — J. Piotrowska 50 kop. — M. Leszczyńska 50 kop. — I. Osiecka 1 rb. — K. Zielińska 1 rb. — Z. Kulikowska 1 rb. — J. Bernatowiczowa 1 rb. — J. Nowicka 50 kop. — A. Konarska 50 kop. — F. Ułaszynowa 2 rb. — M. Zigernkorn 1 rb. — T. Lesiszowa 1 rb. — M. Bukowińska 2 rb. — R. Sochacka 1 rb. — Jasińska 50 kop. — NN. 50 kop. — A. Powalska 50 kop. — J. Jackowska 1 rb. — Olszewska 1 rb. — A. Żmigrodzka 5 rb. — W. Podhorska 1 rb. — H. Dalkiewiecz 20 kop. — I. Młoszewska 1 rb. — G. Knoll 1 rb. — Leta Jaroszyńska 25 rb. — Ks. Chojecka 3 rb. — M. Przeździecka 1 rb. 50 kop. — NN. 1 rb. 50 kop.

Złożone na ręce p. Janiny Orłowskiej:

P. Wiktorya Miłacka 25 rb.

Ostatnie wiadomości.

Wrzenie w Portugalii. „Times“ donosi z Lizbony, że podczas bardzo poważnych rozruchów zabito dwóch policyantów, o czem dziennikom portugalskim pisać nie wolno. Wszyscy wybitniejsi przywódcy stronnictwa republikańskiego zostali uwięzieni. — Lada dzień oczekują tu ogłoszenia stanu oblężenia w całym kraju. Mimo to republikanie są mocno przekonani o bliskiem swojem zwycięstwie.

Ks. Heski i socyaliści. Konserwatywna „Post“ występuje bardzo ostro przeciw księciu Heskiemu za to, że na przyjęcie urządzone dla posłów, zaprosił także socyalistów. „Post“ opowiada, że obecny na tem przyjęciu socyalistyczny poseł Ulrich, chwalił się przed księciem, iż sam brał udział w demonstracyach berlińskich.

Kolej strategiczna włoska. „Gazetta di Venetia“ donosi, że król włoski polecił wypracować projekt budowy kolei strategicznej z Rzymu do granicy austryackiej. Koszt tej kolei obliczono na 600 milionów lirów.

Sprawy naftowe Towarzystwo akcyjne dla austryackiej i węgierskiej produkcyi ropy w celu scentralizowania bawarskiego interesu, założyło towarzystwo pod nazwą: „Bawarsko-austryackie towarzystwo naftowe z ograniczoną poręką w Norymberdze“. Z Austro-Węgier od 1 stycznia 1907 od 30 listopada roku 1907 przewieziono 7.205 cystern po 10,000 klgr. do Niemiec, podczas gdy import rosyjski do Niemiec w tym samym czasie spadł na 6,32? wagonów.

Ministerstwo pracy w Austryi. „Conserw. Corresp. donosi, że na wczorajszem posiedzeniu parlamentarnej komisyi stronnictw czeskich, zjednoczonych w „Narodnim klubie“, podniesiono sprawę ministerstwa pracy. Czesi są przeciwni temu, aby Rząd przy organizacyi tego ministerstwa kierował się wyłącznie żądaniami stronnictwa chrześciańsko - socyalnego; zwłaszcza ostro występują przeciw temu, aby agendy regulacyi rzek, budowy dróg wodnych odjęto ministerstwu handlu i przydzielono nowemu ministerstwu.

Równocześnie omawia kwestyę, czy nie lepsze byłoby utworzenie dwóch ministerstw: robót publicznych i polityki socyalnej.

„N. Fr. Presse“ z zadowoleniem wita oświadczenie bar. Becka, iż przyszłe ministerstwo pracy będzie zorganizowane w drodze ustawodawczej, a więc parlament będzie miał sposobność zajęcia wobec tej sprawy odpowiedniego stanowiska.

Przy tej sposobności dziennik ów ostro atakuje stronnictwo chrześciańsko-socyalne za żądanie przydzielenia ministerstwu pracy głównych departamentów ministerstw handlu, rolnictwa i spraw wewnętrznych.

Telegramy.

(Od korespondentów własnych)

Pogłoski o ustąpieniu Stołypina.

Petersburg. — „Nowoje Wremia“ donosi: „Na podstawie informacyi, zaczerpniętych ze źródeł wiarogodnych, komunikujemy, iż pogłoski o ustąpieniu Stołypina są bezwarunkowo bezpodstawne. Pogłoski te są wynikiem bujnej imaginacyi, jak również z dziedziny fantazyi zaczerpnięte są wiadomości, podane przez jedną z gazet niemieckich, jakoby nastąpiła gwałtowna zmiana kursu polityki wewnętrznej, wywołana kwestyą udzielenia funduszów na reorganizacyę floty.“

Petersburg. — „Słowo“ utrzymuje, iż coraz częściej daje się słyszeć o ustąpieniu Stołypina. Pismo to twierdzi, iż dymisya Stołypina jest postanowiona i na jego miejsce mianowany będzie Akimow.

Jeśli pogłoski się sprawdzą, to będzie dowodem, iż udała się kampania, prowadzona przez Goremykina, który uważał Stołypina za winnego swej dymisyi.

Petersburg. — „Birż. Wied.“ twierdzą, iż źródłem pogłosek o dymisyi Stołypina był memoryał ks. O. przeciw Stołypinowi. Stronnicy premiera wydali drugi memoryał, zbijający zarzuty, zawarte w pierwszym. To dało początek różnym intrygom.

W komisyach parlamentarnych.

Petersburg.—W komisyi regulaminowej wniesiono oświadczenie o cofnięciu interpelacyi w sprawie zajść w wyższych zakładach naukowych. Cofnięcie to umotywowane jest tem, że prawica będzie śledziła wyższe zakłady naukowe i wniesie projekt o odpowiedzialności władzy uniwersyteckiej za rozruchy.

W komisyi wyznaniowej Tkaczew wyraził się, że ministerstwo spraw wewnętrznych posunęło się zadaleko, wyrażając chęć pozwolenia na propagandę przedstawicielom wszelkich wyznań. Jedna tylko religia prawosławna, zdaniem jego, ma prawo do poparcia, pozostałe zaś wyznania powinny być pozbawione tego prawa. Dalej, proponował on wprowadzenie kar kryminalnych za wszelką propagandę religijną.

Bohdanow postawił wniosek wyłączenia kościoła z pod kompetencyi min. spraw wewnętrznych. Obowiązkiem tego ostatniego jest, zdaniem p. Bohdanowa walka z rewolucyą, a nie prawodawstwo, kościół zaś i sprawy kościelne winny być przekazane Synodowi.

Komisya sądowa, rozpatrując sprawę wieku sędziów pokoju z wyboru, uznała za odpowiedni wiek—lat 25, przyczem postawiła żądanie, aby kończyli oni wyższy zakład naukowy.

Na posiedzeniu komisyi komunikacyi w sprawie budowy Amurskiej kolei żel., przedstawiciel ministerstwa, Chotenicew, zaznaczył, że budowa owej kolei jest kwestyą życia i śmierci dla Rosyi na Dalekim Wschodzie. Ze słów jego można było wnioskować, że ministerstwo spodziewa się powikłań. Długość projektowanej drogi wynosi 2,041 wiorst; koszta budowy 216 milionów.

Duma a kredyty na flotę.

Petersburg. — „Birż. Wied." zaprzeczają temu, jakoby Stołypin napisał list do Dikowa, w którym zaznaczył, iż odmowa Dumy nie powstrzyma budowy floty. Pismo to zapewnia, iż rząd pozostanie na tym samym stanowisku polityki pojednawczej względem Dumy.

Zmiany w sferach administracyjnych.

Krążą pogłoski, że oprócz Gerarda dymisyę otrzymuje sekretarz stanu do spraw finlandzkich, Langhof. Jako na zastępcę jego, wskazują na Borodkina, współpracownika Plewego i Bobrikowa.

Mienszykow przeciw Milukowowi.

Petersburg.—Mienszykow wystąpił w prasie z ostrym artykułem przeciw Milukowowi z powodu jego podróży do Ameryki. Uważa on podróż Milukowa za wynik intryg żydów, którzy nie wskórawszy nic przez rozruchy wewnętrzne, usiłują wywołać interwencyę zewnętrzną. Mienszykow nazywa Milukowa najemnikiem żydowskim i twierdzi, iż dla takich panów nie ma miejsca w parlamencie rosyjskim. Dalej Mienszykow zapytuje, czyż, już jeżeli nie w Dumie, to w samem państwie nie znajdzie się garstka patryotów rosyjskich, która będzie miała odwagę wyrazić Milukowowi swe oburzenie za jego sprzedajną, krzywdzącą dla Rosyi, podróż do Ameryki; „czyż nastąpił taki zanik naszego poczucia państwowości, że prawodawcy obydwu izb nie zauważą tego podłego wybiegu swego kolegi, będącego ohydną zdradą względem narodu, czyż nie znajdą się przedstawiciele narodu, ktorzyby wskazali takim panom drzwi"?

Mendelsohn w Petersburgu.

Petersburg. — Ministerstwo skarbu zapewnia, iż przyjazd Mendelsohna do Petersburga nie ma nic wspólnego z pożyczką.

Nadzór inspektorski w uniwersytetach.

Petersburg. — Ministerstwo oświaty wydało rozporządzenie o wprowadzeniu w uniwersytetach nadzoru inspektorskiego.

W sprawie polityki Austryi na Bałkanach.

Petersburg. — „Birżew. Wied." donoszą, iż kierownicy polityki zewnętrznej zamierzają w formie kategorycznej wyrazić swe zdziwienie z powodu polityki austryackiego min. spraw zagranicznych, Aerenthala, na Bałkanach.

Różne.

Petersburg.—Krążą pogłoski, że dyrektor wydziału rolnictwa, Kriukow, podaje się do dymisyi skutkiem nieporozumienia z księciem Wasilczykowem.

Petersburg. — Policya otrzymała rozkaz zdjęcia szyldów ze sklepów Związku pracy.

Słuchaczki instytutu medycznego postanowiły na wiecu zaprzestać bojkotowania egzaminów.

Skonfiskowano „Trudowoj Put'", w którym wydrukowane były listy duchownego Pietrowa.

Petersburg. — Prezydent Dumy, Chomiakow, był w dniu 18 stycznia w Gatczynie.

Petersburg. — Dubrowin porozumiewał się z wybitnymi dygnitarzami; wynikiem tych układów było sparaliżowanie represyi, stosowanych względem związku.

Puryszkiewicz przygotowuje jakieś rewelacye. Po ustąpieniu jego z „prawosławnego związku" pozostali tam tylko Hermogen, Wostorgow i Joan Kronsztadzki.

(Od Agencyi Petersburskiej).

Petersburg. — Senat wyjaśnił, że członkowie Rady państwa z wyboru mogą uczestniczyć w charakterze wyborców w zjeździe, zwołanym dla wyborów rady do spraw handlu i przemysłu.

Petersburg. — W ministerstwie handlu zwołano naradę dla rozpatrzenia prawa, dotyczącego dowozu bez cła z zagranicy skompletowanych żelaznych statków morskich, drag, przedmiotów uzbrojenia i części składowych okrętów żaglowych, ponieważ moc dawnego prawa upływa w dn. 1 lipca.

New-York.—Roosewelt zwrócił się do kongresu z krytyką prawa, dotyczącego trustów. Prezydent wypowiada się za stosowaniem środków, skierowanych przeciw korupcyi w sferach handlowych. Żąda on rewizyi praw, określających stopień odpowiedzialności przedsiębiorców i przyznania związkowej komisyi handlowej prawa kontroli nad Towarzystwami kolejowymi. W końcu prezydent gani system prowadzenia spraw przez „Standard Oil Company" i Towarzystwo kolejowe „Atschy Sont Opeca Sant Tafe" i twierdzi, iż akcya przeciw korupcyi wypływa nie z pobudek ekonomicznych, jak sądzą przeciwnicy rządu, lecz jest opartą na zasadach moralnych.

Konstantynopol.—Na notę ambasady rosyjskiej z dnia 7 stycznia w sprawie wysłania wojsk tureckich przeciwko Soudżbułakowi, Porta przesłała dnia 17 stycznia piśmienną odpowiedź, w której donosi, że pewne środki ochrony, zarządzone przez tureckich dowódców pogranicznych, spowodowane zostały koncentrowaniem sił wojennych przez Ferman-Fermę w Soudżbułaku, co mogło grozić wtargnięciem na terytoryum tureckie. Obecnie minister wojny wydał już rozporządzenie, na mocy którego wzbronione zostało komendantom pogranicznym dalsze przesuwanie wojsk.

Wskutek krwawych wypadków w Dragos, powołano na miejsce Chadż-Paszy, komendanta z nad granicy greckiej, Osmana Chidżat-Paszę. Obejmuje on obowiązki komendanta okręgowego, a zarazem kierownika walki z bandami w wilajecie monastyrskim.

Wiedeń.—W komisyi do spraw zagranicznych delegacyi austryackiej toczyły się w dalszym ciągu obrady nad budżetem ministerstwa spraw zagranicznych. Poseł czeski, Kramarz, wyraził powątpiewanie, ażeby mianowanie gubernatora europejskiego w Macedonii okazało się skutecznym środkiem dla przywrócenia porządku, tembardziej, że podobna nominacya może stać się powodem do konfliktu pomiędzy zainteresowanemi mocarstwami. Konflikt ten, w następstwie, mógłby wywołać nader poważne następstwa. Pomimo traktatów, zawartych przez mocarstwa europejskie, a dotyczących przeprowadzenia reform w Macedonii, ktoś najwidoczniej popiera sułtana w jego polityce stawiania oporu. Mówca zaznacza, że Niemcom potrzebna jest Austrya dla maskowania swej polityki pokojowej. Kramarz potępia politykę antypolską w Prusach i wypowiada się za utworzeniem konsulatu rosyjskiego w Pradze.

Zwinogródka.—W nocy aresztowano byłego posła do Dumy państwowej, Metodego Wojennawo, jako winnego wykroczenia przeciw 129 art. kodeksu karnego.

Woroneż.—Na stacyi „Woroneż" kol. Poł.-Wschodniej, lokomotywa kol. Kij.-Woroneskiej najechała na manewrującą lokomotywę z 5 naładowanymi wagonami. Wagony zostały silnie uszkodzone. Poważne obrażenia ciała odniósł maszynista pociągu manewrującego.

Riazań. — Na stacyi „Riazań" kolei Riazańsko-Włodzimierskiej, manewrująca lokomotywa wpadła na stojący wagon pociągu osobowego. Cztery wagony uszkodzone. Ciężko ranionych 10 osób.

Baku.—Otwarty został zjazd przemysłowców naftowych.

Berlin.—Decyzyę komisyi parlamentarnej w sprawie cukru uważają tutaj za zagrażającą całej konwencyi.

Berlin.—Skutkiem burzy komunikacya telegraficzna Niemiec z niektoremi państwami jest nader utrudniona.

Berlin.—Konferencya w sprawie zboża została ukończona. Umowa czarnomorsko-azowska została przyjętą ze znacznemi zmianami, odpowiadającemi pod wielu względami życzeniom delegatów rosyjskich. Z nieznacznemi poprawkami została przyjęta umowa bałtycka. Opracowanie niemiecko-amerykańskiej umowy zostało odłożone, ponieważ Ameryka Północna zamierza wprowadzić państwową inspekcyę zbożową w portach.

Urmia.—Mieszana komisya graniczna rozpoczyna od dziś prawidłowe posiedzenia.

Petersburg. — Drugi oddział komisyi rugów poselskich, po wysłuchaniu wyjaśnień Szmidta, większością 16 głosów przeciwko 9, uznał, iż wyłączenie z ukazu o dymisyi Szmidta danych o pozostawaniu pod sądem, nie może być uważane za przywrócenie praw wyborczych i jednogłośnie orzekła, iż Szmidt nieprawidłowo wniesiony został do list wyborczych.

Petersburg.—Druga podkomisya budżetowa rozpatrzyła kosztorysy Rady państwa, kancelaryi państwowej, kancelaryi do przyjmowania próśb na imię Na wyższe, złożonych we własnej kancelaryi Jego Cesarskiej Mości. Następnie komisya wypowiedziała się za zrównaniem pensyi członków Rady państwa z wyboru i z urzędu. W końcu komisya nie znalazła przeszkód do zaaprobowania z punktu widzenia budżetu wniosków prawodawczych i projektów praw min. spr. zagr. w sprawie utworzenia konsulatu w Mandżuryi, nabycia gruntów dla konsulatu w Kermakszachu, oraz gmachów wynajmowanych przez konsulat w Ispa-
Pierwsza podkomisya do skie-
gani.
rowywania wniosków prawodawczych wypowiedziała się za uchwaleniem projektu prawa min. spr. zagr. o przekształceniu rosyjskiej misyi cesarskiej w Tokio na ambasadę.

Moskwa — Wybory przedstawiciela od moskiewskiego ziemstwa do rady do spraw gospodarki miejscowej nie dały żadnego rezultatu, kandydaci bowiem Szypow i Richter otrzymali jednakową ilość głosów.

Wiedeń—Komisya delegacyi węgierskiej do spraw wojskowych przyjęła zwyczajny i nadzwyczajny budżet ministerstwa wojny, a także nadzwyczajne kredyty dodatkowe na potrzeby wojskowe. Podczas dyskusyi minister wojny dawał wyjaśnienia w sprawie proponowanych zmian w organizacyi artyleryi. Następnie zaznaczył on, że ministerstwo wojny, zdając sobie sprawę z doniosłego znaczenia samochodów dla potrzeb wojskowych, z wielką uwagą bada postępy przemysłu automobilowego.

Berlin.—Na zebraniu radnych miejskich s.-d. zażądali od magistratu, aby przedsięwziął on środki w celu zapobieżenia wzrastającemu wciąż bezrobociu. Wniosek ten wywołał ożywioną dyskusyę. Przedstawiciel magistratu oznajmił, że przytoczone dane statystyczne należy jeszcze sprawdzić i że wogóle nie należy utrzymywać, ażeby obecny stan ekonomiczny był wyjątkowo nie pomyślnym dla klas pracujących. Robotnicy przez ciągłe strajki sami przyczyniają się do wzrostu bezrobocia. Wniosek przekazano komisyi.

Petersburg.—Komisya interpelacyjna wysłuchała oświadczenia prawicy o cofnięciu przez nią interpelacyi, skierowanej do ministra oświaty o działalności rad profesorskich. Następnie komisya, opierając się na tem, że kompetencyi jej podlegają tylko te interpelacye, które dotyczą sprzeciwiających się prawu czynności przedstawicieli władzy, postanowiła przedłożyć Dumie bez uprzedniego rozpatrzenia wniosek grupy posłów tej treści: Zainterpelowanie rządu, na zasadzie art. 40 ustawy o Dumie, jakie zamierza rząd przedsięwziąć środki przeciw podniesieniu się cen na niezbędne produkty żywności w miastach.

Melbourne. — Według nowego prawa o obronie państwowej, cała ludność płci męskiej od 12—16 lat obowiązana jest uczyć się sztuki wojennej w charakterze kadetów, a do 26 lat brać udział w ćwiczeniach gwardyi narodowej. Istnieje przypuszczenie, że za 8 lat można będzie wystawić na wypadek wojny 214.000 całkowicie wyćwiczonych żołnierzy.

Berlin. — W komisyi parlamentarnej do rozpatrzenia projektu prawa o akcyzie na cukier baron Stengel oświadczył, że wniosek hr. Schwerina o zatwierdzeniu brukselskiej konwencyi cukrowej li tylko po zniżeniu akcyzy, jest niemożliwy do przyjęcia. Komisya większością 21 głosów przeciwko 8 postanowiła zatwierdzić konwencyę z uwzględnieniem wniosku hr. Schwerina.

Petersburg—Komisya do spraw komunikacyi przy udziale przedstawicieli ministerstwa rozpatrywała projekt prawa, wniesiony przez ministra komunikacyi o przystąpieniu do budowy kolei amurskiej kosztem skarbu.

Warszawa. — Sąd wojenny rozpoznawał sprawę dwóch robotników, oskarżonych o opór zbrojny w sierpniu 1906 r. i skazał jednego podsądnego na 20 lat robót ciężkich, drugiego na rok więzienia.

Konstantynopol. — Dziekanowi ciała dyplomatycznego, baronowi Marchal, wręczona została odpowiedź Porty na ostatnią notę państw. Wyłuszczoną została w niej raz jeszcze szczegółowo umotywowana propozycya Porty w sprawie przyjmowania przez Turcyę urzędników dla przeprowadzania reformy w Macedonii. Nadto w nocie zaznaczono, że jeśli ambasadorowie urządzą próbę, to przekonają się, jak dogodna jest ta propozycya. Termin trwania próby można byłoby określić po nastąpieniu zasadniczej zgody mocarstw.

Londyn. — W izbie gmin prowadzone są w dalszym ciągu obrady nad adresem w odpowiedzi na mowę tronową; radykał Rotterford wniósł poprawkę w sprawie bezwłocznego zaprowadzenia szerokich reform, zabezpieczających ludności Indyi kontrolę nad wewnętrznym zarządem kraju. Mówca żądał utworzenia parlamentów prowincyonalnych i ogólnoindyjskiej reprezentacyi narodowej. Radykał sir Kowten oświadczył, że ogólny niepokój i niezadowolenie ludności indyjskiej przedstawia poważne niebezpieczeństwo.

Petersburg. — W sprawie grupy marynarzy, oskarżonych o udział w rozruchach w dniu 20 czerwca 1906 r. w Kronsztadzie, sąd wojenno-okręgowy wydał wyrok, na mocy którego 6 podsądnych skazanych zostało na cztery miesiące więzienia, sześciu na roty aresztanckie na przeciąg od jednego roku do dwóch i pół lat. Pozostałych 13 uniewinniono.

Petersburg. — O godzinie 10-ej wieczorem na Wielkim Smoleńskim prospekcie, 4-ch nieznanych złoczyńców podeszło do stojących na posterunku policyantów i dwóch stróży, zasypało ich gradem kul z rewolwerów. Jeden z policyantów padł trupem, drugi został ciężko raniony. Zabójcy zbiegli.

Petersburg. — Ósma podkomisya budżetowa rozpatrzyła kosztorysy zarządu dróg wodnych i szos. Ogólna suma zmniejszenia niektórych pozycyi przez komisyę stanowi 1,817,000.

Petersburg.—Siódma podkomisya budżetowa wysłuchała wyjaśnień przedstawicieli ministerstwa w sprawie kosztorysów ministerstwa oświaty. Gorącą dyskusyę wywołała kwestya pożądanego zwiększenia liczby miejskich szkół początkowych, jak również szkół średnich, niższych technicznych i rzemieślniczych w Królestwie Polskiem. Większość zgadzała się, że szkoła powinna być jednolita, państwowa, językiem zaś wykładowym ma być język większości zamieszkałej ludności. Dalszy ciąg dyskusyi odbędzie się na następnem posiedzeniu.

Czwarta podkomisya budżetowa wysłuchała wyjaśnień naczelnika kancelaryi ministerstwa wojny i pomocnika naczelnika głównego zarządu artyleryi w sprawie budżetów pomienionych instytucyi. Ponieważ wyjaśnienia dotyczyły planu zmiany uzbrojenia, posiedzenie odbywało się przy drzwiach zamkniętych. Członkowie komisyi uznali dane wyjaśnienia za wystarczające.

Odesa.—Z powodu spóźniania się depesz o nastroju giełdy w stolicach, miejscowy komitet giełdowy postanowił utworzyć wieczorną giełdę.

Petersburg. — Komisya głównego zarządu inżynieryjnego do opracowania projektu balonu *dirigeable*, ukończyła swe prace. Rezultatem tej pracy jest projekt balonu na wzór „Patrie". Główny zarząd zwrócił się do rady wojennej o wyasygnowanie 200,500 rb. na budowę balonu. Będzie on dźwigał 5 ludzi. Budowa zostanie dokonana przy pomocy sił miejscowych z rosyjskiego materyału. Budowę motoru już rozpoczęto. Balon zostanie ukończony w sierpniu.

Konstantynopol.—W odpowiedzi swej na notę państw Porta zaznacza, iż chce zachować organy dla przeprowadzenia reform w Macedonii z temi samemi pełnomocnictwami, lecz ma zamiar płacić pensye im i oficerom żandarmeryi li tylko z budżetu 8 wilajetów, uważając tę kombinacyę za najracyonalniejszą. Propozycya ta, nie zmieniając warunków funkcyonowania, nada większą siłę pracom organów dla przeprowadzenia reform.

Petersburg.—Dziś zrana wybuchł pożar w fabryce Geislera, wyrabiającej między innemi aparaty telegoniczne dla petersburskiej stacyi telefonicznej. Ogień zniszczył 20,000 już gotowych aparatów. Podczas pożaru zawaliła się podłoga. Ośmiu strażaków poniosło ciężkie obrażenia ciała.

Petersburg.—Sąd wojenno-okręgowy rozpatrywał sprawę 4-ech włościan, oskarżonych o utworzenie stowarzyszenia występnego, którego celem było przyswajanie sobie cudzej własności. Nadto dwóch z nich uznano za winnych zabójstwa rewirowego i poranienia dwóch policyantów w chwili ich aresztowania. Na mocy wyroku sądu trzech włościan skazanych zostało na śmierć przez powieszenie, jeden zaś skazany został na pięć lat rot aresztanckich.

Petersburg.— Komisya do walki z alkoholizmem przyjęła pierwsze dwa artykuły, powstałe z inicyatywy Dumy, projektu prawa o zmianie i uzupełnieniu niektórych artykułów w zbiorze praw, dotyczących sprzedaży trunków. Komisya postanowiła, że sprzedaż spirytusu, wódki i wszelkiego rodzaju trunków, winna być dokonywaną wyłącznie do domu, w zapieczętowanych lub pod banderolą naczyniach, o zawartości poczynając od $^{1}/_{20}$ wiadra. Sklepy monopolowe powinny być zamknięte po upływie 2-ch miesięcy od chwili zapadnięcia uchwały gminy, wzbraniającej handlu trunkami, a traktyernie po upływie terminu patentów.

Komisya do spraw robotniczych, postanowiła utworzyć dwie podkomisye: pierwszą do spraw unormowania dnia pracy w instytucyach handlowo-przemysłowych i drugą do unormowania dnia pracy w zakładach rzemieślniczych.

Wiedeń.—Podczas rozpatrywania budżetu ministerstwa spraw zagranicznych wspólnie z komisyą do spraw zagranicznych delegacyi austryackiej, minister Aerenthal powtórnie zaznaczył, że sytuacya w Europie przy obecnem ugrupowaniu się państw, jest bezwarunkowo zadawalającą. Ganiąc poruszanie spraw wewnętrznych Niemiec, jakie przejawiło się w mowach niektórych mówców, minister oświadczył, że poruszanie wewnętrznych spraw Rosyi jest niedopuszczalne. Minister wskazał też na osłabienie wrogich Austro-Węgrom prądów opinii publicznej we Włoszech i wyraził nadzieję, że Turcya z wielką energią i dla własnego dobra poprze dążenie mocarstw do stłumienia walk bratobójczych, toczących się między chrześcijanami na Bałkanach. Nie nastąpiło jeszcze przedłużenie pełnomocnictwa organów do zaprowadzania reform w Macedonii, ale niema wątpliwości, że sułtan zgodzi się na przedłużenie. Minister, między innemi zaznaczył, że 30 już lat istniejące trójprzymierze i 10 lat trwająca ugoda z Rosyą są podstawami austro-węgierskiej polityki zewnętrznej, skierowanej do zachowania pokoju powszechnego, podkreśliwszy zaś konieczność wzmocnienia floty nie tylko dla obrony wybrzeża, ale i dla dobra pomyślnie rozwijającego się na morzu Śródziemnem handlu austro-węgierskiego, minister nie zaprzecza temu, że Włochy zwiększają swoją flotę i zbroją się; można im wszakże co do tego czynić tylko o tyle zarzut, o ile można im brać za złe energiczną ich działalność na Bałkanach. Prędzej należy ganić powolność Austro-Węgier. W końcu minister wyraził przekonanie, że zarówno Włochy, jak i Austro-Węgry nie mają celów agresywnych.

Londyn. — Sekretarz stanu do spraw Indyi Morley, mówiąc w izbie gmin o sprawach indyjskich, zauważył, iż horyzont indyjski pokrywały w przeciągu dwu lat ostatnich czarne chmury. Polityka rządu rozpędziła te chmury, lecz nie należy utrzymywać, iż nie mogą się one zjawić powtórnie. Obecnie w Pendżabie spokojnie. Starania jednak o zastosowanie europejskich systemów zarządu w takiem państwie jak Indye, byłyby oszukiwaniem samych siebie. Wskazane przez izbę gmin reformy administracyjne, jeszcze nie zostały rozpatrzone przez rząd indyjski. Sekretarz stanu do spraw zagranicznych, Grey, oświadczył, iż zgoda rządu angielskiego dotyczy li tylko tych postanowień, zawartych w protokóle konferencyi brukselskiej, na mocy których Rosya mogła przystąpić do konwencyi i że protokół nie mówi o ograniczeniach wywozu cukru rosyjskiego.

Odesa. — Prezes komisyi do przeprowadzenia linii demarkacyjnej na Sachalinie, pułkownik Woskriesienskij, po powrocie do Odesy komunikuje, że dla zbadania przyłączonej części Sachalinu Japonia wydelegowała szereg naukowych i przemysłowych ekspedycyi. Zostały ułożone obszerne plany i projekty eksploatacyi i zaludnienia wyspy. Na pierwszym planie Japonia stawia rozwój przemysłu leśnego, rybnego i bogactw mineralnych. W ciągu 2 lat przesiedliło się około 300 rodzin japońskich. Kolej wązko-torowa ułożoną jest na przestrzeni 28 wiorst. Pogłoski o wielkich liniach kolejowych i fortyfikacyach na Sachalinie są bezpodstawne.

Piatyhorsk. — W Kisłowodzku zaaresztowano 2 morderców Betnatowicza i guwernantki jego córki.

Tula.—Zebranie szlacheckie postanowiło czynić starania o przekazanie wszystkich projektów praw, dotyczących samorządu miejscowego, jak również reformy sądów miejscowych, szlacheckim zebraniom ziemskim do uprzedniego ich rozpatrzenia.

Tyflis.—Na mocy rozkazu namiestnika, dowódca dagestańskiego pułku piechoty, generał Folbaum, mianowany został czasowym naczelnikiem miasta Baku.

Wiatka—Gubernialne zebranie ziemskie uchwaliło kosztorys wydatków na krzewienie oświaty poza szkołą—w sumie 25.198 rb.

Wiedeń—Według urzędowych informacyi „Corr. Biuro", otrzymanych z Konstantynopola w końcu 1907 roku grasowało w Macedonii około 110 band, liczebny skład których stanowił mniejwięcej 1,200 ludzi. Z powyższej liczby band około 54% przypada na bandy bułgarskie, 30% na greckie i 15% na serbskie.

Kielce.—Trzej złoczyńcy strzelali do dwóch żołnierzy, prowadzących aresztantkę z więzienia do sędziego pokoju. Raniwszy obu konwojujących, jednego ciężko, a drugiego lżej, złoczyńcy uciekli razem z aresztantką. Jednego z nich ujęto.

Kolonia.—„Koeln. Zeitung" donoszą z Berlina, że, za przykładem Prus, w Meklemburg-Schwerin, Meklemburg-Strelitz, Bückenburgu i Lippe-Detmold zaprowadzone zostają karty legitymacyjne dla robotników zamiejscowych. W sprawie tej rozpoczęto również rokowania z północno-niemieckiemi państwami związkowemi.

Drezno. — Jak się okazało, rabunek, jakiemu uległ urzędnik banku drezdeńskiego „Verein", był prostą symulacyą. Urzędnika aresztowano.

Jarosław.—Gubernialne zebranie ziemskie uchyliło się od wybrania członka do ogólnej organizacyi ziemskiej.

Jarosław.—Moskiewska izba sądowa przy udziale przedstawicieli stanów, skazała za należenie do stowarzyszenia występnego właściciela drukarni, Deminiewa i trzech zecerów na 6 miesięcy twierdzy i jednego studenta na 9 miesięcy.

Ufa.—Trzej nieznani złoczyńcy napadli na żandarma i wystrzałem z rewolweru ciężko go zranili.

Wierchnie Dnieprowsk.—Sąd okręgowy przy udziale przedstawicieli stanów, skazał dziewięciu włościan, oskarżonych o napad i podpalenie w r. 1905 folwarku Dankowa, na ciężkie roboty i więzienie w różnych terminach.

Petersburg.—Trzecia podkomisya budżetowa wysłuchała wyjaśnień w sprawie ogólnego budżetu ministerstwa spraw wewnętrznych, dawanych przez viceministra spraw wewnętrznych, Kryżanowskiego, dyrektora departamentu spraw ogólnych, Arbuzowa, i departamentu policyi — Trusiewicza. Przedstawiciele wydziału odpowiadali między innemi na pytanie podkomisyi, czy ministerstwo uważa za podlegające walnej dyskusyi kredyty, asygnowane na utrzymanie czasowych generał-gubernatorów, i oparte na Najwyższych rozkazach.

„Czasowi generał-gubernatorowie są mianowani na zasadzie rozkazów Najwyższych, wydanych przed powołaniem Dumy państwowej, dlatego kredyty używane na ich utrzymanie są oparte na prawie i nie podlegają redukcyi; w sprawie corocznego asygnowania trzech milionów na wydatki nie podlegające ogłoszeniu przedstawiciele wydziału wyjaśnili, że kredyty te są asygnowane na zasadzie rozkazu Najwyższego z dnia 8 października 1905 roku, są same przez się dokumentem tajnym i dlatego nie podlegają dyskusyi. Jeśli zaś podkomisya uważa za konieczne przekonać się, czy istnieje ten rozkaz Najwyższy, to może być on przedstawiony prezesowi podkomisyi.

Petersburski sąd wojenny zbadał władze umysłowe nauczyciela liceum korpusu paziów, Du-Loup, i uznał go za normalnego.

Petersburg. — Porządek dzienny posiedzenia Dumy w dniu 22 stycznia obejmuje sprawozdania komisyi rugów poselskich o sprawdzaniu pełnomocnictw posłów od ludności rosyjskiej kraju Zakaukaskiego, z gub. orłowskiej i okręgu amurskiego; sprawozdanie komisyi redakcyjnej w sprawie projektu prawa o podatku repartycyjnym od przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych na trzylecie od 1908—1910, powtórna dyskusya nad projektami prawa o ustanowieniu na trzylecie 1908—1910 *minimum* normy procentowej na rzecz kas ziemskich z sum, wpływających do skarbu z opłaty podatków gruntowych; kwestya zmniejszenia personelu i etatu urzędników w misyi do odseparowania gruntów zabajkalskiego wojska kozackiego, dalszy ciąg dyskusyi nad poszczególnymi punktami projektu prawa o skasowaniu podatku osobistego, pobieranego w powiecie izmailskim. rozprawy nad wnioskiem 31 członków o uzupełnieniu składu komisyi rolnej, do spraw reform sądowych i oświatowej, jednym członkiem z liczby przedstawicieli gubernii syberyjskich; debaty nad wnioskiem prezesa komisyi obrony państwowej w sprawie przyznania mu prawa zarządzania posiedzeń przy drzwiach zamkniętych; debaty nad wnioskiem prezesa komisyi do spraw dróg komunikacyi w sprawie przekazania jej 5 projektów praw, które wpłynęły do komisyi budżetowej, a wniesione zostały przez ministra komunikacyi; wybory członka komisyi do spraw robotniczych na miejsce ustępującego Połowcowa; dalszy ciąg dyskusyi nad wnioskiem prawodawczym 40 członków o skasowaniu na Białejrusi prawa czynszowego.

REDAKTOR I WYDAWCA
WŁODZIMIERZ hr. GROCHOLSKI.

Jeszcze kilka dni.

„Dom Jedwabi" G. FURMANOWA

Kreszczatik Nr 11.

Z powodu przeniesienia magazynu do nowego lokalu (pod Grand-Hotelem, Kreszczatik 22), **wyznacza**

ogromną tanią wyprzedaż

towarów, pozostałych z zeszłego sezonu.

Wystrzegajcie się falsyfikatów!!!

Sprzedaż maszyn na wypłaty, w ratach tygodniowych począwszy od 1 rb.

Bezpłatna nauka szycia i modnych haftów artystycznych.

Więcej niż 1.200 magazynów własnych w całej Rosyi!!!

Maszyny ręczne z wysokim rękawem we wszystkich naszych magazynach od **rb. 25.**

KIJÓW, Kreszczatik 45, Aleksandrowska 46, Bibikowski Bulwar 49, Demijówka, W.-Wasilkowska 21, Konstantynowska 12 (dom Nowikowa) i na Peczersku ul. Nikolska 16. 3611 20-10

Zarząd Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń od ognia mienia właścicieli ziemskich w gub. kijowskiej, podolskiej i wołyńskiej

niniejszem zawiadamia pp. członków asekurujących i właścicieli ziemskich z kraju Połud.-Zachodniego, że na podstawie § 30 statutu i wobec aprobaty Rady Zarządu, naznaczonem zostało na d. 6-go lutego r. b. o g. 7 i pół wiecz. w Kijowie w lokalu Zarządu przy ulicy Mikołajowskiej w domu pod Nr 4, m. 4, zwykłe ogólne Zgromadzenie, zwołane w celu rozpatrzenia, omówienia i zatwierdzenia kwestyi następujących:

1) Protokół Zarządu o stanie interesów.
2) Zatwierdzenie sprawozdania i bilansu za rok operacyjny 1907
3) Zatwierdzenie budżetu rozchodów na rok 1908.
4) Określenie wysokości sumy, do jakiej Zarząd może otwierać kredyt w instytucyach kredytowych.
5) Wybory członków Zarządu i ich zastępców na miejsce ustępujących.
6) Wybory członków Rady Zarządu i ich zastępców na miejsce ustępujących.
7) Omówienie i rozstrzygnięcie różnych wniosków przedstawionych przez Zarząd i Radę Zarządu Towarzystwa.

W razie, gdyby powyższe zgromadzenie ogólne nie doszło do skutku, z powodu nieprzybycia wymaganej według § 36 statutu ilości członków, to po upływie dwóch tygodni, t. j. w d. 20 lutego 1908 r. o godz. 7 i pół wiecz. w tymże lokalu odbędzie się Ogólne Zgromadzenie, które na podstawie tegoż § 36 statutu uważanem będzie za **prawomocne bez względu na ilość przybyłych członków.** 290r

OGRODZENIA Z KOLCZASTEGO, STALOWEGO OCYNKOWANEGO DRUTU. od kop. 10 sążeń i drożej.

(NATURALNA WIELKOŚĆ)

Najstarsza fabryka pancernych i ogniotrwałych kas

S. Zwierzchowskiego

w Kijowie, Kreszczatik Nr 8, tel. 1581. 4268-„-17

Bracia Zarębscy w Kijowie

Plac Kreszczaticki Nr 2.

Przyjmują budowę nowych i rekonstrukcyę starych młynów wszelkich systemów.

Skład maszyn i rekwizytów młynarskich. 284—20—1

K. SEPTER i S-ka

Kreszczatik Nr 40, dom Barskiego. 2054—„—24

W dużym wyborze

LORNETKI, TEATRALNE i POLOWE,

w zwyczajnych skórzanych i wykwintnych oprawach z perłowej masy i in. Lornetki pryzmatyczne najlepszych systemów i fabryk.

DOM HANDLOWY

Józef Jacuński w Libawie

POLECA: 172-3-2

Chilijską saletrę.

Angielski superfosfat. Angielski tomasfosfat.

W Polskim Magazynie St. POWROZINSKIEGO

Dumski Plac obok Hotelu „ROSYA".

Wielki wybór naczyń stołowych, serwisów szklanych, porcelanowych i emaliowanych, noży, widelcy, łyżek platerowanych. Lampy. Kuchnie spirytusowe i naftowe. Maszynki do mięsa, ciasta i dużo innych rzeczy do użytku domowego. Łyżwy najlepszej fabryki. **Ceny fabryczne.** 4727

BIURO JAHOŁKOWSKIEJ

poleca nauczycieli, nauczycielki, francuzki, niemki, angielki, bony polki, Warszawa, Nowojasna 8. 182 5-2

Loterya Krol. Pol. do I kl.

Ciągnienie 25 i 26-go stycznia (7 i 8-go lutego) r. b.

Odstępuje skład tytoniu Zygmunta Bentmana

w Warszawie, ul. Nowy-Świat Nr 39.

Zamiejscowym wysyłam za zaliczeniem pocztowem licząc za 1/4 losu do I kl. Rb. 7.50, wszystkie następne, po cenie nominalnej t. j. Rb. 3 kop. 15. Cena 1/4 losu do II kl. ciągnienie d. 26 i 27 lutego (10 i 11 marca, r. b.) łącząc z I kl. Rb. 10 kop. 65. Za przesyłkę dolicza się. Po ciągnieniu wysyłam tabele wygranych gratis. Główne wygrane **75,000, 40,000, 20,000, 15,000, 10,000 rb.** itd.

Spódnice

i ubiory zakopiańskie samodziałowe w różnych kolorach, eleganckie, nadzwyczaj praktyczne na ulicę, do podróży, na wieś i t. p. Krój angielski. Próbki na żądanie.

Helena Czarnecka,

Warszawa, Marszałkowska 90.

Pracownia sukien damskich, **specyalność kostyumy. Suknie balowe i wizytowe** na listowne zamówienia. 85-3-3

Sprzedaję 117 działek leśnych

na wille nad rzeką **Horyń**, obok stacyi i miasta **Sławuta**, gub. wołyńskiej, o 4 wior. od zakładu leczniczego, wśród **30 tysięcy dziesięcin lasu sosnowego.** W Sławucie są doktorzy, apteka, tatarski zakład kumysowy i skład materyałów budowlanych. Zgłaszać się: Kijów, Kościelna 12, m. 5. Telefon 583, lub do upełnomocnionego do sprzedaży, geometry J. Wolanskiego w Sławucie. 113-20-6

Poszukuje się wspólnika

lekarza lub lekarkę do zakładu leczniczego, oddawna istniejącego. Oferty: dla „lekarza" proszę składać w Biurze Ogłoszeń Ungra w Warszawie, Wierzbowa 8. 184-4-2

MODNY DOM

225—„—4

T-wa K. S. PROCENKO i S-ka Kreszczatik 29, vis à vis Pasażu

NAZNACZYŁ

WIELKĄ WYPRZEDAŻ RESZTEK

JEDWABNYCH, WEŁNIANYCH, SUKIENNYCH I BAWEŁNIANYCH,

która trwać będzie

od dnia 15-go do dnia 25-go stycznia

w resztkach znajdować się będą **KUPONY** na bluzki, spódnice, szlafroki, suknie i kostyumy,

a również

ODPASOWANE SUKNIE i SPODNICE.

Zaopatrzcie się w siewniki czeskiej zagranicz. fabr **Melichara** kombinowane, ulepszonego systemu **Hossier'a** wysiewające jednocześnie nawozy sztuczne wraz z ziarnem, rzędowo, przy jednym komplecie radełek, a także sławne siewniki motylkowe do buraków z podwójnym kompletem radełek. Oba typy siewników zostają wykonane tylko na zamówienia, które proszę zawczasu nadsyłać do składu narzędzi maszyn rolniczych

Kijów, ul. Bezakowska Nr 3.

A. Prokupek

Posiadamy zawsze na składzie: Siewniki łyżeczkowe uniwersalne proste do ziarna **Melchara** 100 mm. Olbrzymi wybór wszelkich typów sieczkarń ręcznych i konnych, zabezpieczających od wypadków. Kieraty masywne Claytona i Elworthy. Maszyny do krajania buraków, ręczne i manężowe, zagraniczne. Wirówki szwedzkie „Domo i Fenix". 4540

Ceny nie podwyższone. Żądajcie cenników.

1758—200—126

M. O. Horowitz i I. I. Regirer

KIJÓW, Kreszczatik 8.

Najprostsza i najtańsza siła.

Gwarantujemy 1—1½ funta antracytu na 1 ą siłę w ciągu godziny.

4682-„-9

Generatory gazowe, kompletne urządzenie.

OBUWIE oraz rzeczy do podróży w wielkim wyborze

Ceny stałe. 302—10—1

Kreszczatik Nr 56. Telef. 1349. P. K. Homolaka.

Cena w Kijowie za gotówkę 75 rb.

Maszyna do pisania „Mignon Nr 2" wyrób międzynarodowego elektrycznego Towarzystwa. **Najnowszy system!** Konstrukcya nadzwyczaj prosta. Gwarantujemy trwałość. Nie potrzebuje reperacyi. Pisać można na jednej maszynie we wszystkich językach otrzymując jednocześnie 6—7 wybornych odbitek. Każdy pisać może bez pomocy nauczyciela i nawet bez wprawy! Zdatna do użycia w podróży. Wyłączne przedstawicielstwo dla kraju Poł.-Zach.

u N. MAZCZENKO, **Kijów, Kreszczatik 22, m. 2. Pożądani przedstawiciele i agenci.** 87 / 0-5

Magazyn Bielizny

ŁACINNIKA

od dnia 24-go stycznia wyznacza

wyprzedaż

3163-„-9 **jak rok—rocznie** **ul. Instytucka 12.**

DOM HANDLOWY

NIECZUJA-WIERZBICKI i BRZEZIŃSKI

Kijów, Puszkińska Nr 11,

Dla depesz: Kijów-Nieczuja.—Telefon Nr 1886.

Poleca:

SUPERFOSFAT 15—20%,

tomasówkę, saletrę chilijską, 30% sól potasową, kainit i inne nawozy sztuczne.

4209-16 11

Bracia Jabłkowscy

Warszawa, Bracka 23.

JEDWABIE.
WEŁNY.
PŁÓTNA.
BAWEŁNY.
BIELIZNA damska,

stale wielki wybór nowości sezonowych.

Wysyłka **Katalogów prób i zleceń po nad Rb. 12.** bezpłatna.

TOWARZYSTWO AKCYJNE ZAKŁADÓW CERAMICZNYCH

Dziewulski & Lange

w Opocznie i Sławińsku.

Fabryki posadzek terakotowych, płytek glazurowanych i wyrobów z gliny ogniotrwałej. Wyłączna sprzedaż na kraj Poł.-Zachodni i gub. czernihowską u **JANA DOUGLASA, Biuro Techniczne, Karawajowska № 1.** 231-40-2

Niedrogo lekcye śpiewu i pocz. muzyki, uczenica Żotowej, Żołotoworocka 6—37. 217—6—3

Student udziela lekcyi języka polskiego, historyi i literatury oraz przedmiotów w zakresie gimnazyalnym. W.-Podwalna 25, m. 14. 167-„-8

Gospodarz średnich lat prosi o pracę. Kijów, Michajłowska Nr 5, (mleczarnia). 78-10 6

Leśniczy zarazem agronom przyjmie od d. 1-go lutego 1908 roku posadę leśniczego lub zarządzającego, wymagania skromne, świadectwa dobre. Łaskawe oferty proszę pod adresem: Kijów, Tarasowska Nr 7, Stanisław Dydek. 202—6—3

Rolnik z wyższem wykształceniem, 14 lat praktyki w pierwszorzędnych majątkach kraju i W. księstwa Poznańskiego, (8 lat zarządzał samodzielnie), chlubne świadectwa i rekomendacye. Poszukuje posady rządcy lub ekonoma w większem majątku. Łaskawe oferty: Kijów, Dworzec pasażerski, starszy pomocnik naczelnika stancyi, W-ny Eliaszewicz dla A. P. 278—2—2

Pracownia sukien damskich i dziecinnych **Antoniny Bandurowskiej,** została przeniesioną na Troicki zaułek 6, m. 5. Ceny na obstalunki umiarkowane. 214—3—3

Według najnowszej metody tanio elektr. **masaż twarzy,** parowe wanny; usuwają się pryszcze, zmarszcz., czarne kropki, piegi i plamy. Nesterowska Nr 16 m. 5 od 9—10 r. i od 6—7 wiecz. 4304-12-11

Do serc litościwych! Była nauczycielka, inteligentna, wykształcona, dziś z powodu wieku, rozmaitych chorób, paraliżu gardła niezdolna do pracy, bez żadnych środków i rodziny, znajdująca się w opłakanem stanie, prosi o natychmiastową pomoc. Pirogowska 4, m. 10, lub w redakcyi. 272—3—2

Z odległej Syberyi. Chora przygnębiona intelig. wdowa, pol. **kijowianka** prosi ziomków o pomoc na powrót do kraju. Redakcya „Dzien. Kijow." dla kijowianki. 274—3—2

Pomóżcie staremu choremu, z powodu podeszł. wieku i choroby, pracy dostać nie mogę, przymieram z głodu i chłodu, pomóżcie proszę choremu staremu. Redakcya „Dz. Kijow." dla starego. 273—3—2

100 pud. maku

nasiennego sinego po 6 rb. pud jest do sprzedania, urodzaju 1907 roku, bardzo dobrego. Adres: Nowo Archangielsk. gub. chersońska, majątek Nerubajka Gizyński. Na miejscu w Humaniu, Wilhelm Kostecki. 216—9—8

Drukarnia Polska w Kijowie, ulica Wasilczykowska (Prorezna) Nr 9, róg Puszkińskiej